

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА менеджменту, управління проектами і логістики
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

Вересня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і практика системного аналізу та прийняття управлінських рішень
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо – професійна програма «Проектний менеджмент»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Млодецький Віктор Ростиславович
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Системне мислення означає специфічний зміст, аспект, принцип мислення, при якому категорія «система» застосовується як метод, інструмент пізнання. Термін «системний підхід» змістово відображає групу методів, за допомогою яких реальний об'єкт описується як сукупність взаємодіючих компонентів. Ці методи розвиваються в межах окремих наукових дисциплін і загальнонаукових концепцій і є результатом їхнього міждисциплінарного синтезу. Системний підхід — ефективний спосіб розумової діяльності, який забезпечив значні відкриття в науці, техніці і досягнення у виробництві у другій половині ХХ ст.. Без володіння цим методом неможливі творча самореалізація, професійна діяльність.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			II	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3,0	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30	
лекції	22		22	
лабораторні роботи				
практичні заняття	8		8	
Самостійна робота, у т.ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	8		8	
підготовка до контрольних заходів	12		12	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	40		40	
Форма підсумкового контролю	залік			

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Теорія і практика системного аналізу та прийняття управлінських рішень» є методичне представлення знання про системи, виділення всіх аспектів системності, осмислення тенденцій її розвитку, інтеграція різних аспектів системного знання, висвітлених в наукових джерелах, а також опис тих положень теорії систем, які ще не набули значного розвитку

Завдання дисципліни

- ознайомлення студентів з поняттям «система», категоріальним апаратом системного підходу, типологією та класифікацією систем;
- оволодіння методами і технологіями системного аналізу;
- навчання вмінню використовувати системний підхід у практиці управлінської діяльності

Пререквізити дисципліни. Програма дисципліни «Теорія і практика системного аналізу та прийняття управлінських рішень» органічно пов'язана з програмами інших дисциплін підготовки фахівців, насамперед «Основи менеджменту», «Маркетинг», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Стратегічний менеджмент», «Основи бізнесу», які передують вивченню даної дисципліни..

Постреквізити дисципліни. Дисципліна «Теорія і практика системного аналізу та прийняття управлінських рішень» є основою для вивчення дисциплін «Ділове адміністрування», «Управління проектами».

Компетентності:

Загальні:

ЗК₁ – здатність до абстрактного мислення та системного аналізу, пошуку, опрацювання, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами;

ЗК₂ – здатність самостійно здійснювати наукові дослідження, продукувати гіпотези, визначати наукові проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень;

ЗК₄ – здатність використання інформаційно-комунікативних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень;

ЗК₆ – здатність виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї;

ЗК₈ – здатність до застосовування концептуальних і базових знань держаних стандартів, нормативних і методичних документів, що регламентують організацію робіт на підставі розуміння предметної області і професії менеджера.

Спеціальні :

СК₁ – здатність обирати та використовувати компетенції, методи та інструментарій менеджменту і адміністрування, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів

СК₂ – здатність встановлювати критерії, за якими організація визначає подальший напрям розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК₅ – здатність розробляти проекти організації та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК₆ – здатність управляти змінами в організації аналізувати, структурувати проблеми, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації;

СК₈ – здатність до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових ідей щодо інноваційних та інвестиційних можливостей діяльності підприємства;

СК₁₀ – здатність оцінювати конкурентоспроможність підприємств, виявляти фактори її формування, визначати конкурентні переваги організації;

СК₁₃ – здатність формувати забезпечуючі стратегії у відповідності до корпоративної стратегії та життєвого циклу організації;

Програмні результати навчання.

ПРН₁ – встановлювати зв'язки між елементами системи управління організацією, вміти користуватися загальнонауковими методами, зокрема синтезу і аналізу;

ПРН₂ – демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту і адміністрування для ефективного функціонування організації на внутрішньому та міжнародному ринках;

ПРН₃ – застосовувати концепції, методи та інструменти менеджменту і адміністрування для результативного та ефективного управління організацією;

ПРН₄ – застосовувати навички обґрунтування та управління проектами, генерування підприємницьких ідей; вміти аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації;

ПРН₇ – виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку і прогнозування статистичних та економічних показників з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні організаціями;

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

1. Основи системного аналізу, синтезу та моделювання систем у менеджменті;
2. Принципи та методи теорії систем і системного аналізу у менеджменті;
3. Класифікацію методів моделювання систем;
4. Методи адміністрування інтегрованого менеджменту;

вміти:

1. Будувати економічні, фінансові та організаційно-управлінські моделі;
2. Використовувати методи і засоби розробки, обґрунтування, прийняття і реалізації управлінських рішень;
3. Приймати управлінські рішення в організації (з урахуванням несприятливих впливів зовнішнього та внутрішнього середовища);
4. Сформулювати напрямки розвитку теорії систем та системного аналізу у менеджменті; здійснювати системний аналіз;
5. Застосувати системний аналіз в практиці менеджменту та приймати рішення щодо управління організацією або підприємством.

Методи навчання з метою активізації процесу навчання під час лекцій та практичних занять використовуються методи креативної дискусії, «альтернативних груп», «круглого столу», презентація, робота в малих групах тощо.

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні; аудиторні, позааудиторні:

- навчальні заняття;
- самостійна робота;
- практична підготовка;
- контрольні заходи.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі			
	усього	л	п	с/р
Змістовий модуль 1. Структура і організація систем				
Тема 1. Становлення системного підходу в менеджменті.	7	2		5
Тема 2. Поняття «система», типологія систем.	7	2		5
Тема 3. Структура і організація систем	7	2		5
Тема 4. Структура і організація систем.	9	2	2	5
Тема 5. Функціонування систем.	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 1	44	10	4	30
Змістовий модуль 2. Основи системного аналізу				
Тема 6. Система і середовище	6	2		4
Тема 7. Життєвий цикл системи.	6	2		4
Тема 8. Математичне і кібернетичне моделювання систем.	8	2	2	4
Тема 9. Проблеми проектування, впровадження систем та управління ними.	8	2	2	4
Тема 10. Основи системного аналізу.	6	2		4
Тема 11. Роль системного підходу в управлінні організаційними системами.	12	2		10
Разом за змістовим модулем 2	46	12	4	30
Усього	90	22	8	60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Тема 1. Становлення системного підходу в менеджменті.	2
2	Тема 2. Поняття «система», типологія систем.	2
3	Тема 3. Структура і організація систем	2
4	Тема 4. Структура і організація систем.	2
5	Тема 5. Функціонування систем.	2
6	Тема 6. Система і середовище	2
7	Тема 7. Життєвий цикл системи.	2
8	Тема 8. Математичне і кібернетичне моделювання систем.	2

9	Тема 9. Проблеми проектування, впровадження систем та управління ними.	2
10	Тема 10. Основи системного аналізу.	2
11	Тема 11. Роль системного підходу в управлінні організаційними системами.	2
	Усього	22

6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ Зан.	Тема занять	Кількість годин.
1	Побудова кібернетичної системи організації.	2
2	Побудова «дерева проблем» яке визначає системний взаємозв'язок їх між собою і ієрархію розташування.	2
3	Методи експертного обґрунтування пріоритетності факторів визначаючих розвиток організації.	2
4	Прогнозування на базі параметричних процесів (метод екстраполяції)	2
	Усього	8

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	8
2	підготовка до контрольних заходів	12
3	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	40
	Тема 1. Формування критеріїв оцінки складних систем.	8
	Тема 2. Проблемно-орієнтовані дослідження складних систем в управлінні підприємством.	8
	Тема 3. Факторний аналіз при декомпозиції складних систем.	6
	Тема 4. Аналіз і синтез в теорії систем. Моделі систем, як основа їх декомпозиції.	10
	Тема 5. Формування структури цілей і побудова «дерева цілей». Визначення критеріїв і оцінки.	8
	Усього	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи та засоби діагностики успішності навчання: поточне усне опитування; тестування; розв'язування практичних задач; опрацювання теоретичних і практичних завдань, винесених на самостійну роботу.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів поточної діяльності здійснюється в балах в залежності від виду діяльності студента.

Поточний контроль знань та вмінь студента оцінюється за 100 бальною шкалою при обов'язковому виконанні змісту навчального плану дисципліни, що вивчається.

Оцінювання результатів контролю здійснюється в залежності від виду навчання.
Максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни, що вивчається, – 40 балів.

Максимальна оцінка навичок та вмінь з практичного матеріалу дисципліни, що вивчається – 40 балів.

Максимальна оцінка знань з самостійної роботи студента – 20 балів.

Критерії оцінки теоретичних знань за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями	
			Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2
1.	Відвідування лекційних занять	2 бали за відвідування студентом кожного лекційного заняття	0 - 8	0-8
2.	Якість складання тестів	2 бал за кожен вірну відповідь на питання	0-32	0-32
		Разом:	0-40	0-40

Критерії оцінки практичних навичок та вмінь за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями	
			Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2
1.	Відвідування практичних занять	2 бали за відвідування студентом кожного практичного заняття	0 - 8	0-6
2.	Якість виконання і захист практичних завдань	Виконання і захист практичних завдань відповідно максимальним вимогам щодо їх якості	22-32	22-34
		Виконання і захист практичних завдань з незначними зауваженнями щодо їх якості	15-21	15-21
		Виконання і захист практичних завдань відповідають мінімальним вимогам щодо їх якості	8-14	8-14
		Виконання і захист практичних завдань не відповідають мінімальним вимогам щодо їх якості	1-7	1-7
		Присутність студента на занятті, але не готовність його до виконання завдання	0	0
		Разом:	0-40	0-40

Критерії оцінки знань з самостійної роботи студента за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями	
			Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2
1.	Якість виконання	Всі види самостійної роботи виконано якісно у встановлений термін	16-20	16-20

і захист самостійної роботи	Всі види самостійної роботи виконано з незначними зауваженнями щодо якості її виконання (доповідь, конспект, усне опитування)	11-15	11-15
	Всі види самостійної роботи виконано з мінімальним вимогам щодо якості її виконання	6-10	6-10
	Всі види самостійної роботи виконано з мінімальним вимогам щодо якості її виконання	1-5	1-5
	Не виконання студентом самостійної роботи	0	0
	Разом:	0-20	0-20

Підсумкова оцінка з дисципліни складається як середньоарифметичне з суми балів за двома змістовими модулями та балів з екзамену.

Порядок зарахування пропущених занять: магістри самостійно вивчають матеріал і готуються до співбесіди за темою пропущеного практичного заняття в зазначений викладачем час. Пропущені лекційні заняття зараховуються в разі опрацювання рекомендованої літератури й складання конспекту лекції.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Устенко А. О. Теорія систем і системний аналіз в менеджменті : навчальний посібник / А. О. Устенко, О. Я. Малинка. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2012. – 328 с.
2. Устенко А. О. Управління інтегративною соціально-економічною системою підприємства (інформаційно-аналітичний аспект) : монографія / А. О. Устенко, О. Я. Малинка. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2013. – 270 с. Устенко А. О. Теорія систем і системний аналіз в менеджменті : навчальний посібник / А. О. Устенко, О. Я. Малинка. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2012. – 328 с.

Додаткова

1. Сурмин Ю.П. Теория систем и системный анализ: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 2003.
2. Устенко А. О. Основи менеджменту : практикум (модульний варіант) для студентів спеціальності "Менеджмент організацій". Частина I. / А. О. Устенко, О. Я. Малинка. – Івано-Франківськ : Факел, 2006. – 69 с.
3. Устенко А. О. Основи менеджменту : практикум (модульний варіант) для студентів спеціальності "Менеджмент організацій". Частина II. / А. О. Устенко, О. Я. Малинка. – Івано-Франківськ : Факел, 2008. – 26 с.
4. Устенко А. О. Основи менеджменту : практикум (модульний варіант) для студентів спеціальності "Менеджмент організацій". Частина III. / А. О. Устенко, О. Я. Малинка. – Івано-Франківськ : Факел, 2008. – 40 с.
5. Устенко А. О. Основи менеджменту : практикум (модульний варіант) для студентів спеціальності "Менеджмент організацій". Частина IV. / А. О. Устенко, О. Я. Малинка. – Івано-Франківськ : Факел, 2008. – 63 с.
6. Устенко А. О. Основи менеджменту : термінологічний словник / А. О. Устенко, Л. І. Рішук. – Івано-Франківськ : Факел, 2006. – 137 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Системний аналіз - Навчальний посібник (Шарапов О. Д., Дербенцев В. Д., Семьонов Д. С.) <https://uchebnik-online.net/book/620-sistemnij-analiz-navchalnij-posibnik-sharapov-o-d-derbencev-v-d-semonov-d-ye/32-54-zastosuvannya-sistemnogo-pidxodu-do-zavdan-strategichnogo-menedzhmentu.html>

2. Системний аналіз інформаційних процесів: Навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольников, В.О. Юрченко. – К.: Університет «Україна», 2013. – 203с.

<http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/20105/1/%D0%A1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%20%28%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%29.pdf>

Розробник _____ (В.Р. Млодецький)
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми _____ (О.Ю. Уфімцева)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри менеджменту, управління проектами і логістики
Протокол від «20» вересня 2019 року № 3